

OACA-
35090-10

основне академске студије архитектуре

назив предмета студијска целина	мобилност у граду изборни предмет	година	трећа
наставник	др Урош Радосављевић, в. професор	семестар	5
E-mail контакт	yros@arh.bg.ac.rs	статус	изборни
учесници у настави	др Ксенија Лаловић, в. професор	ЕСПБ	2
сарадници	м арх Александра Ђорђевић, асистент, aleksandra.dj@arh.bg.ac.rs	часови активне наставе	
руководилац ЦЦ	др Александра Ђукић, в. професор	предавања:	1
		вежбе:	0
		др. облици:	1
		сам.истр.рад:	0
		остали часови:	

садржај предмета

циљ:

Циљ предмета је да упозна студенте са различитим облицима, факторима и концептима развоја мобилности у савременом граду. Предмет омогућава студентима упознавање са аспектима урб. пројектовања и планирања развоја урбане структуре и постизања квалитета живота у граду у складу са принципима одрживости градских транспортних система. Студенти стичу разумевање савремених теоријских светских приступа, овладавају методама и практичним знањима у области менаџмента мобилности, паркинг менаџмента и планирања коришћења земљишта, безбедности људи и заштите животне средине у складу са захтевима високе мобилности и одрживог транспорта у граду, као и њихову применљивост на контекст Србије кроз низ примера политика, акција и студија случаја.

теоријска и практична настава:

Теоријска настава је организована кроз предавања која разматрају контекст и посебне теме мобилности: 1. Мобилност и доступност као главни изазови у функционисању градова; 2. (Не)ефикасност саобраћајног система и уличне мреже; 3. Проблеми смањене мобилности, саобраћајне гужве и загађење; 4. Ограничена доступност и зависност од аутомобила у деловима градова; 5. Традиционално планиран начин коришћења земљишта; 6. Промена парадигме од традиционалног планирања транспорта ка савременом одрживом кретању; 7. Транспортне политике, мере и савремена технологија за промене начина кретања; 8. Планирање мешовитих урбаних функција и густина за смањење дужине путовања; 9. Транспортно-оријентисан урбани развој; 10. Паркинг менаџмент; 11. Ефикасност у транспортном систему и технолошке иновације за смањење емисија ЦО₂ и прелазак на чисте изворе енергије; 12. Урбани дизајн за компактан простор и повећање доступности. Практична настава је ове године усмерена на међународни студентски конкурс The Schindler Global Award 2016/2017 'Трансформисање урбаног језгра, посебна тема: мобилност и интеграција јавних простора' (рок за предају конкурса је 30.12.2016, www.schindler.com). Локација је Сао Паоло у Бразилу, на месту велике пијаце планиране за измештање, на стратешком положају поред 1 од главних саобраћајних чворишта ка граду. Тиме се ослобађа простор за регенерацију и стварање новог централног места у граду. Задатак на предмету је пројекат урбаног дизајна са фокусом на мобилности: повезивању и интеграцији, коришћењу јавних простора, употреби саобраћајне инфраструктуре и концепције одрживих видова кретања, као и мешовитим садржајима становања, трговине и пословања.

метод извођења наставе:

интерактивна предавања, студенти: групно анализе случајева, тематско истраживање и пројекат

основна литература:

1. Banister, D. (2008) The Sustainable Mobility Paradigm. *Transport Policy*, 15 (2), pp. 73-80.
2. Pressl R. & Reiter, K. ed. (2005) *Mobility Management & Travel Awareness*. Translated from English. Belgrade: Faculty of Architecture Belgrade University.
3. Radosavljević, U., Lalović, K. & Đorđević, A. (2013) *Sustainable Urban Development & Concept of Mobility Management in Belgrade*. Belgrade: UNDP Serbia, pp. 91-103.
4. Rye, T. ed. (2007) *Transport and Land Use Planning*, Vol. 2. Teaching & Learning Material. Edinburgh: Napier University.
5. TAPESTRY, Department for Transport (2005) *Making Campaigning for Smarter Choices Work. Guidelines for Local Authorities*. Translated from English. Belgrade: Faculty of Architecture

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

компетенције у решавању проблема урб. пројектовања и принципа одрживости мобилности / сарадња са експертима из области транспорта за интегрална решења

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	50	завршни испит	50
активност у току семестра	10	пројекат	50
кол 1 - случајеви мобилности у граду	10		
кол 2 - истраживање-пројекат	30		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1		Мобилност и доступност као главни изазови у функционисању градова / Објашњење задатка
2		Коришћење земљишта и одрживи транспорт
3		Менаџмент мобилности и подизање свести о одрживом транспорту, Паркинг менаџмент
4		Безбедност људи и заштита животне средине коришћењем алтернативних возила
5		Анализа постојећег стања и локација везано за пројекат
6		Колоквијум 1 – анализа светских случајева мобилности у граду релевантних за пројекат (групно)
7		Тематско истраживање и пројекат
8		Тематско истраживање и пројекат
9		Тематско истраживање и пројекат
10		Тематско истраживање и пројекат
11		Колоквијум 2 – презентација студентског истраживања-пројекат (групно)
12		Тематско истраживање и пројекат
13		Тематско истраживање и пројекат
14		Тематско истраживање и пројекат
15		Тематско истраживање и пројекат - припрема за презентацију рада